



INFORMATIENOTITIE RAAD

Onderwerp	Circulair werken in de openbare ruimte en gemeentelijk vastgoed
Zaaknummer	24370-2026
B&W vergadering	7 april 2026
Portefeuillehouder	Dhr. B. (Breun) Breunissen
Behandelend ambtenaar	Hennie Rodijk Nicole Willems

Kennis te nemen van

De stand van zaken circulair werken in de openbare ruimte en het gemeentelijk vastgoed binnen gemeente Raalte en de vervolgplannen.

Inleiding

De gemeente Raalte werkt al vele jaren aan het slim en duurzaam inzetten van materialen in de openbare ruimte. Hergebruik, zorgvuldig beheer en het verlengen van de levensduur van materialen zijn aspecten die al lange tijd worden toegepast. Circulair werken is niet alleen een ecologische opgave, ook actuele ontwikkelingen, zoals stijgende grondstofprijzen en geopolitieke spanningen, laten de noodzaak tot een circulaire economie zien.

In deze informatienotitie delen wij met u de eerste bevindingen van een verkennend onderzoek dat in 2025 heeft plaatsgevonden door adviesbureau TAUW. In de bijlage treft u het volledige rapport (versie 27 maart 2026). Het onderzoek richtte zich op de stand van zaken van circulair werken in de openbare ruimte en het gemeentelijk vastgoed. Het kan worden gezien als een deeltuitwerking van het overkoepelend beleidsplan duurzaamheid welke op 8 mei 2025 door u is vastgesteld. Daarnaast is de vervangingsstrategie 'Een openbare ruimte met toekomst 2025 – 2040 op 10 juli 2025 door u aangenomen om de openbare ruimte klaar te maken voor de toekomst. Bovenstaand beleid en strategie haken in elkaar.

Met circulair werken wordt bedoeld dat grondstoffen zo min mogelijk worden verspild en dat materialen zo lang mogelijk hun waarde behouden. Dit kan bijvoorbeeld door producten langer te gebruiken met hoogwaardig hergebruik en recycling van grondstoffen. Hiermee kunnen we de afvalberg en de milieuvervuiling verminderen. Een hoge milieu-impact komt bijvoorbeeld door CO₂-uitstoot tijdens productie of het transport van de producten. Het gebruik van nieuwe grondstoffen moet hierbij zoveel mogelijk worden vermeden of verminderd. Daarnaast ook kiezen voor grondstoffen die steeds weer zijn aan te vullen (hernieuwbaar). De landelijke doelstelling is om in 2050 een volledig circulaire economie te bereiken.

Kernboodschap

Vanwege het ontbreken van data over renovatie, sloop en nieuwbouw van gemeentelijk vastgoed kan daarover geen uitspraak worden gedaan in het rapport, enkel over de openbare ruimte. TAUW heeft onderzoek verricht en werksessies georganiseerd om inzicht te krijgen in de huidige stand van zowel de 'zachte' sociale als de technische kanten van de grondstoffentransitie binnen gemeente Raalte. Hiertoe is veel data verzameld en geanalyseerd. Verder zijn er de nodige interne interviews gehouden om input op te halen. Hiermee heeft de gemeente Raalte o.a. inzicht verkregen van de milieu impact van de verschillende materiaalstromen die in de openbare ruimte worden toegepast. Het rapport geeft een basis om specifieke processen in de voorbereiding en uitvoering van de openbare ruimte als verbeteracties verder uit te werken. Denk aan het goed in kaart brengen van vraag en aanbod van materialen.

In de openbare ruimte kan de gemeente het verschil maken met hergebruik van materialen, doordat we deze zelf inrichten, beheren en renoveren. Bij al deze werkzaamheden is een circulaire aanpak mogelijk. Dit maakt dat binnen de openbare ruimte veel kansen liggen om circulaire doelen te halen. Een recent voorbeeld daarin is het hergebruik van ruim 1 miljoen gebakken klinkers bij de Hellendoornseweg. Ook in eerdere projecten zijn materialen behouden, zoals de bestaande bomen inpassen in het ontwerp bij het stationsgebied in Raalte. Dergelijke acties zijn echter op individuele basis. Circulariteit maakt momenteel namelijk nog geen vast onderdeel uit van werkprocessen in de openbare ruimte blijkt uit het rapport. Dat is wel nodig om een fundamentele verandering te kunnen bewerkstelligen. De huidige transitie naar een circulaire economie bouwt daarom voort op een basis van ervaring, vakmanschap en bewezen resultaten en het binnengaan van nieuwe kennis.

De Transitie thermometer uit het rapport laat zien wat de huidige stand van zaken is van de circulaire transitie binnen de organisatie (sociaal en organisatorisch), onderzocht in 5 thema's. Zo is gekeken naar managementsturing, inbedding van de werkprocessen, de operationele kennis en vaardigheden, de houding en motivatie en draagvlak binnen de organisatie. De resultaten laten zien dat de gemeente Raalte zich nog in een pril stadium bevindt ten aanzien van de overgang naar een circulaire werkwijze, met de nodige potentie tot groei en verbetering.

Samenvattend zijn de belangrijkste inzichten uit het rapport:

- De grootste milieu-impact komt van **asfalt**, gevolgd door **gebakken klinkers, betonstraatstenen en zand**.
- Beton veroorzaakt in meerdere toepassingen een hoge CO₂-uitstoot.
- De grondstoffenbalans geeft inzicht in materiaalstromen die gemeente Raalte gebruikt en hun milieu impact.
- De organisatie bevindt zich in een pril maar kansrijk stadium van de circulaire transitie, met veel potentieel om bestaande goede voorbeelden op te schalen.
- Het vergroten van kennis en kunde is een voorwaarde voor circulair handelen.

Naast het uitgevoerde rapport door TAUW is er landelijk tal aan inspiratie en kennis te vinden (bij o.a. gemeenten, kennisinstellingen en platforms). Zo heeft gemeente Deventer het visiedocument 'Deventer Circulair' evenals het Uitvoeringsprogramma 'Deventer Circulair' vastgesteld welke veel informatie geven wat de gemeente Raalte kan overnemen.

Vervolg

Gemeente Raalte heeft een belangrijke taak om circulair werken in de openbare ruimte verder op te schalen. We staan immers voor grote opgaven (opgave Groei, opgave Wijken en Dorpen en ook het programma van de vervangingsstrategie openbare ruimte 'een openbare ruimte met toekomst') en die brengen omvangrijke materiaalstromen met zich mee.

Om circulair werken verder te professionaliseren en te verankeren, zullen onderstaande stappen uitgevoerd gaan worden als vervolggacties. Bij de begroting 2026 heeft u hiervoor middelen beschikbaar gesteld. Wij verwachten u dit jaar hiertoe een voorstel te kunnen doen.

1. **Opstellen van een basisdocument circulariteit** met daarin leidende principes die direct eenvoudige vuistregels en fundamentele waarden toekennen aan projecten in de openbare ruimte en daarnaast ook voor toekomstige andere projecten en werkprocessen organisatie breed. Focus vanuit ambtelijk ligt in 2026 op de openbare ruimte.
2. **Uitwerken van circulair werken in de openbare ruimte** gericht op uniform circulair beheer, onderhoud en projectuitvoering. Plan van aanpak is in ontwikkeling.
3. **Korte termijn verbeteracties** opstellen om bewezen circulaire werkwijzen standaard te maken binnen domein Ruimte en Beheer.
4. **Vergroten van kennis en bewustzijn organisatie breed** zodat medewerkers circulaire kansen herkennen en benutten.
5. **Actieve communicatie in 2026** waarin we laten zien dat circulair werken onderdeel is van onze praktijk en waarin we inspirerende voorbeelden delen.

Communicatie

De gemeente Raalte wil in 2026 laten zien dat circulair werken niet nieuw is, maar een logisch vervolg op jarenlange inzet op hergebruik en duurzaam beheer. Door successen zichtbaar te maken, versterken we onze voorbeeldrol en inspireren we inwoners, bedrijven en partners om mee te doen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Raalte,



de loco-secretaris
Toine Penders



de burgemeester
Rob Zuidema